

Åfjord kommune
Att:
Postboks 54
7169 ÅFJORD

Åfjord kommune Trøndelag - Høring av søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for endring av areal og plassering på lokalitet 10398 Seiskjæra

Vi viser til oversendelse fra Åfjord kommune datert 03.05.2021 vedrørende søknad fra Refsnes Laks AS om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel. Det søkes om dispensasjon for å endre areal på akvakulturanlegg for produksjon av laks, ørret og regnbueørret på lokalitet Seiskjæra.

Fiskeridirektoratets ansvar og medvirkning

Fiskeridirektoratet er statlig sektormyndighet for forvaltningen av akvakultur i medhold av lov av 17. juni 2005 nr. 79: Lov om akvakultur, og den marine ressursforvaltningen hjemlet i lov av 6. juni 2008 nr. 37: Lov om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova).

Vår oppgave er å ivareta fiskeri- og havbruksnæringens interesser i planprosesser, herunder ivaretagelse av marint biologisk mangfold, ved å tilstrebe en balansert og bærekraftig utnyttelse av kystsonen.

Bakgrunn

Refsnes Laks AS søker om dispensasjon fra kommunens arealdel for å utvide anlegget med en burrekke med 6 bur/merder på den nordvestlige langsiden av anlegget. Selskapet søker i tillegg om permanent tillatelse til 3120 tonn MTB på lokaliteten.

Søknaden om utvidelsen er begrunnet med at selskapet ønsker å fjerne en generasjonssone på Fosen, samt rasjonalisere driften. Dette innebærer at selskapet vil redusere antallet lokaliteter fra fire til to. For å kunne drifte med to lokaliteter er selskapet derfor avhengig av å øke MTB på de to gjenværende lokalitetene.

Omsøkt ny anleggsplassering ligger hovedsakelig i NFFF 2- område i kommuneplanens arealdel. En mindre del av lokaliteten ligger i BV-1, hvor akvakultur tillates. Følgende bestemmelser gjelder for NFFF-2 områder:

Akvakulturanlegg tillates ikke i disse områdene. Tiltak i områdene skal undergis en streng vurdering.

Kommunens foreløpige vurdering er at dispensasjon fra kommuneplanen bør gis.

Vurdering av søknaden

Fiskeridirektoratet region Midt vil i denne saken gi en faglig uttalelse om konfliktpotensialet knyttet til fiskeri- og akvakulturinteressene og marint biologisk mangfold.

Fiskeriinteresser

I Fiskeridirektoratets karttjeneste er det registrert flere fiskeriinteresser i og i nærheten av omsøkt ny lokalitetsplassering.

Det er registrert et rekefelt («Skjøråfjorden sør») i samme område som det søkes om dispensasjon fra kommuneplan. Det ligger i tillegg to andre rekefelt omtrent parallelt med dette feltet, henholdsvis 315 meter («Skjøråfjorden nord») og 1300 meter («Gneiset») nordøst for omsøkt anlegg. De to førstnevnte feltene er beskrevet som gode rekefelt. Det er to fartøy fra Åfjord kommune, og tre fartøy fra Møre og Romsdal som benytter/vil kunne benytte rekefeltene. Rekefeltene vurderes derfor som regionalt viktige. I tillegg foregår det fiske med garn etter torsk og sei i det samme området, samt fiske med snurpenot etter sild og makrell. Fiskeridirektoratets kartlegging i Åfjord kommune ble oppdatert i 2019.

Våre registreringer kan hentes på Fiskeridirektoratet sin hjemmeside:

<https://portal.fiskeridir.no/fiskeri> (velg kystnære fiskeridata).

I forbindelse med en tidligere dispensasjonssøknad i samme område var vi i kontakt med Roan og Stokksund Fiskarlag. Vi fikk da opplyst at det tråles sammenhengende gjennom rekefeltene «Skjøråfjorden sør» og «Skjøråfjorden nord», og at feltene derfor må betraktes som ett rekefelt. På grunn av en undervannsrygg i den sørlige delen av «Skjøråfjorden sør», så tråles det ikke i dette området. Fartøyene dreier her rundt undervannsryggen på østsiden og tråler videre sørover i «Skjøråfjorden nord». Siden lokaliteten ligger delvis over denne undervannsryggen så er ikke det eksisterende anlegget i konflikt med reketrålfisket når det gjelder arealbruk. De nordøstlig orienterte fortøyningslinjene ligger også slik at det er mulig for reketrålerne å komme forbi.

I tillegg til arealbrukskonflikter, har Roan og Stokksund tidligere uttalt at etablering av akvakulturanlegg i eller nært rekefelt, fører til at rekene forsvinner fra området, og peker på bruken av kjemikalier til avlusning som en mulig årsak. I tillegg er Fiskarlaget kritiske til at akvakulturanlegg beslaglegger gode fiskeplasser for garn og line i nærheten av land, områder som de er avhengig av når det er dårlig vær.

Det opplyses i søknaden at anlegget utvides med en burrekke på den nordvestlige langsiden, og at dette medfører at fortøyningslinjer strekkes cirka 100 meter nordvestover. På grunn av den nevnte undervannsryggen tråles det ikke i dette området. De nordøstlig orienterte fortøyningene endres ikke.

Når det gjelder garnfisket, så foregår dette over et større område i Skjøråfjorden. Innmeldt faststående bruk og AIS- data fra 2020 viser at denne aktiviteten er konsentrert langs skråningen nord-nordvest for eksisterende anlegg. En utvidelse som omsøkt vil derfor kunne legge noen begrensninger på fisket i dette området.

Akvakulturinteresser

Det er ingen andre akvakulturlokaliteter i sjø i nærheten av omsøkt lokalitet. Det nærmeste landanlegget ligger cirka 3 kilometer sørøst for lokaliteten (23735 Sunnskjør).

Marint biologisk mangfold

I forbindelse med marint biologisk mangfold har fiskerimyndighetene særlig fokus på kartlagte gyteområder for kysttorsk, ålegressenger som oppvekstområder for marine fiskeslag, og fare for tilslamming av områder med rike forekomster av korall og svamp som også er viktige oppvekstområder for fisk.

Havforskningsinstituttet (HI) har registrert et middels viktig gytefelt for torsk i Skjøråfjorden, i samme område som omsøkt ny lokalitetsplassering.

I Naturbase er det registrert større tareskogforekomster som er verdivurdert som svært viktig, cirka 1,8 kilometer nordvest for lokaliteten. Vi kjenner ikke til andre registreringer av marin biologisk mangfold i nærområdet, men vi gjør oppmerksom på at det er registrert en verneverdig bestand av elvemusling (*Margaritifera margaritifera*) i Sunnskjørvassdraget.

Generelt

Fiskeridirektoratet region Midt ser helst at spørsmål om endring av kommuneplanens arealdel blir tatt opp gjennom revisjon av planen i stedet for gjennom dispensasjonssøknader. Vi vil minne om at arealbruken i dagens godkjente plan er vurdert gjennom en omfattende beslutningsprosess hvor de ulike interessene har hatt anledning til å delta. Bruk av dispensasjoner må ikke undergrave planen som informasjons- og beslutningsgrunnlag. Med bakgrunn i dette, samt at Åfjord kommune har en relativt ny kommuneplan (vedtatt i 2019) skal det ikke være enkelt å fravike fra denne gjennom dispensasjon.

Oppsummering

Refsnes Laks AS søker om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel 2019-2030 for å utvide lokalitet Seiskjæra fra 12 til 18 bur. Store deler av området er avsatt med arealformål «bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone», med kombinertformål hvor akvakultur ikke tillates. Kommunens foreløpige vurdering er at de vil gi dispensasjon fra kommuneplanen.

Fiskeridirektoratet region Midt ser helst at spørsmål om endring av kommuneplanens arealdel blir tatt opp gjennom revisjon av planen i stedet for gjennom dispensasjonssøknader. Vår vurdering er at omsøkt dispensasjon ikke vil medføre vesentlig større negativ effekt for rekefiskerne med tanke på bruk av området, men at utvidelsen vil legge noen begrensninger på garnfisket nordvest for omsøkt arealutvidelse.

Med tanke på sameksistens er det ikke ønskelig at området for passive redskap beslaglegges mer en høyst nødvendig. Fortøyningslinjer mot nordvest må derfor begrenses så mye som mulig, slik at de legger minst mulig arealbeslag på området for passive redskap. Vi forutsetter at fortøyningslinjene mot nordøst, ut mot midten av fjorden, ikke endres, slik at det ikke legges større beslag på rekefeltet øst for anlegget.

Fiskeridirektoratet region Midt har ut over dette ingen andre merknader til dispensasjonssøknaden.

Med hilsen

Kristin Skarbøvik
seksjonssjef

Håkon Celius
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Åfjord kommune	Postboks 54	7169	ÅFJORD
----------------	-------------	------	--------

Kopi til:

Kystverket Midt-Norge	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus Postboks 2560	7735	STEINKJER

